Věda a perspektivy № 11(30) 2023
ISSN 2695-1584 (Print)
ISSN 2695-1592 (Online

https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-11(30)-226-237

Сергій Пензай

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри теорії та методики спорту
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини, Умань, Україна,
https://orcid.org/ 0000-0003-3396-6728

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ (НЕФІЗКУЛЬТУРНИЙ ПРОФІЛЬ)

Анотація. У статті *окреслено та теоретично обгрунтувано шляхи підвищення ефективності фізичного виховання студентів нефізкультурних спеціальностей закладів вищої освіти України в контексті модернізації сучасної освіти. Зазначено, що п*итання підвищення ефективності фізичного виховання спричинене зниженням рівня фізичної підготовки студентської молоді, погіршенням стану здоров'я населення загалом, низьким рівнем мотивації до занять фізичною культурою. Тому важливим завданням у системі підготовки майбутніх фахівців різних галузей і напрямів у закладах вищої освіти є оптимізація системи фізичного виховання.

Вказано, що антропоцентризм, особистісно-індивідуальна орієнтація сучасного фізичного виховання, його мотиваційна база – необхідні передумови теоретичного осмислення принципів, форм і методів фізичного виховання у наш час, також формувати свідоме ставлення студентів до занять фізичною культурою та спортом як ціннісний орієнтир необхідно тільки через усвідомлення необхідності ведення здорового способу життя.

Резюмовано, що шляхами підвищення ефективності фізичного виховання студентів нефізкультурних спеціальностей закладів вищої освіти є формування фізкультурної освіченості; забезпечення якісного фізкультурно-спортивного середовища; стимулювання системи мотивацій до занять фізичною культурою і спортом; пропаганда здорового способу життя загалом та через презентацію особистого прикладу зокрема; раціональне поєднання обов'язкових та факультативних форм роботи з фізичної культури, яке базується на високому рівні самосвідомості; формування готовності студентів до використання здоров'язберігальних технологій, до провадження здоров'язберігальної педагогічної діяльності; реклама освітніх послуг (освітніх програм), які надає заклад вищої освіти, посередництвом презентації можливостей для занять фізичною культурою та спортом в аудиторний та позааудиторний час; цифровізація системи роботи з фізичного виховання.

Ключові слова: фізична культура, фізичне виховання, заклад вищої освіти, фізкультурна освіченість, фізкультурно-спортивне середовище, мотивація до занять фізичною культурою, здоров'язберігальна педагогічна діяльність, цифровізація.

Serhii Penzai

Candidate of Sciences in Physical Culture and Sports,
Associate Professor, Associate Professor of the
Department of Theory and Methodology of Sports,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University
Uman, Ukraine,
https://orcid.org/0000-0003-3396-6728

WAYS TO INCREASE THE EFFICIENCY OF PHYSICAL EDUCATION OF STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE (NON-PHYSICAL CULTURE PROFILE)

Abstract. The article outlines and theoretically substantiates ways of increasing the effectiveness of physical education of students (non-physical culture profile) of higher education institutions of Ukraine in the context of modernization of modern education. It is noted that the issue of increasing the effectiveness of physical education is caused by the decrease in the level of physical training of students, the deterioration of the health of the population in general, and the low level of motivation for physical culture. Therefore, an important task in the system of training future specialists of various fields and directions in institutions of higher education is the optimization of the physical education system.

It is indicated that anthropocentrism, the personal-individual orientation of modern physical education, its motivational base are necessary prerequisites for the theoretical understanding of the principles, forms and methods of physical education in our time, and it is also necessary to form a conscious attitude of students towards physical culture and sports as a valuable reference point only through awareness the need to lead a healthy lifestyle.

It is summarized that ways to increase the effectiveness of physical education of students (non-physical culture profile) in higher education institutions of Ukraine are the formation of physical education; ensuring a high-quality physical culture and sports environment; stimulation of the system of motivations for physical education and sports; promotion of a healthy lifestyle in general and through the presentation of a personal example in particular; a rational combination of mandatory and optional forms of work on physical culture, which is based on a high level of self-

awareness; formation of students' readiness to use health-preserving technologies, to conduct health-preserving pedagogical activities; advertisement of educational services (educational programs) provided by the institution of higher education, through the presentation of opportunities for physical culture and sports in the classroom and outside the classroom; digitization of the physical education work system.

Keywords: physical culture, physical education, institution of higher education, physical culture education, physical culture and sports environment, motivation for physical culture, health-preserving pedagogical activity, digitalization.

Постановка проблеми. Фізичне виховання студентів у закладах вищої освіти спрямоване на формування здорового способу життя, фізичної культури як системної якості особистості, необхідної риси майбутнього фахівця, готового до роботи в умовах конкурентного середовища. Фізичний розвиток, фізична культура, фізичне виховання – складники комплексної системи формування особистості, яка полягає у гармонійному поєднанні моральних, інтелектуальних та фізичних якостей.

Питання підвищення ефективності фізичного виховання спричинене зниженням рівня фізичної підготовки студентської молоді, погіршенням стану здоров’я населення загалом, низьким рівнем мотивації до занять фізичною культурою. Тому важливим завданням у системі підготовки майбутніх фахівців різних галузей і напрямів у закладах вищої освіти є оптимізація системи фізичного виховання.

Підкреслимо, що антропоцентризм, особистісно-індивідуальна орієнтація сучасного фізичного виховання, його мотиваційна база – необхідні передумови теоретичного осмислення принципів, форм і методів фізичного виховання у наш час, особливо для студентської молоді, яка покликана забезпечити процвітання і розвиток держави.

Усі концепції і підходи до вдосконалення та модернізації системи фізичного виховання в Україні базуються на положеннях, задекларованих у таких нормативних документах, як Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (1993 р.), Накази МОН щодо «Системи організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладах» (2003 р.), Указ Президента України «Про затвердження державного соціального стандарту у сфері фізичної культури і спорту» (2013 р.), Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» (2016 р.), Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року (2020 р.) та ін.

Завдання викладачів фізичної культури закладів вищої освіти – творчо і відповідально підійти до виконання своїх професійних обов'язків, адже від цього залежить ефективність фізичної підготовки майбутніх фахівців різних галузей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі формування та розвит ку сист еми фізичного виховання приділяєт ься багат о уваги у педагогіці, *психології, методиці фізичної культури, сфері фізичної культури та спорту (О. Безкопильний, С. Войтенко, Г. Гончар,* О. Дубогай, Т. Круцевич, Р. Маслюк, Н. Москаленко, Т. Осадченко, Н. Пангелова, Н. Степанченко, В. Сухомлинський, С. Ящук та ін.*).* Основним завданням системи фізичного виховання науковці вважають «формування цілісної особистості, що передбачає активний вплив не лише на її фізичний потенціал, а й на свідомість, психіку та інтелект, сприяє формуванню стійкої позитивної мотивації, ціннісних орієнтацій, інтересів і потреб у фізичній активності та здоровому способі життя» [1, С.6]

Тематику фізичного виховання студентів нефізкультурного профілю у закладах вищої освіти презентують В. Базильчук, Ю. Вихляєв, О. Гладощук, А. Домашенко, *Н. Завидівська,* О. Іванов, Є. Іванов, С. Канішевський, Ю. Канішевський, І. Мураров, І.Ополонець, Р. Раєвський, Р. Стасюк, Ю. Суббота, О. Томенко, О. Чиченьова, О. Язловецька та ін. Усі ці праці об'єднує лейтмотив – якість життя як комплексна категорія залежить від стану здоров'я людини насамперед. Тому працювати над виявленням проблем та виробленням (удосконаленням, модернізацією) шляхів підвищення ефективності виховання потрібно завжди як на індивідуальному, так і на загальнонаціональному рівнях.

Негативно впливають на розроблення інноваційної теорії фізичного виховання недоліки понятєво-термінологічного апарату: невизначеність та неоднозначність понять, насамперед основних (фізичне виховання, фізична культура, фізкультурна діяльність, спортивна культура та ін.), що створює умови для суб'єктивізму в їх тлумаченні; нерозрізнення або змішання змістовного і термінологічного аспектів визначення понять; необґрунтоване введення нових термінів і понять тощо [2, С.144]. Напрацювання в галузі термінології, зокрема термінології фізичної культури та спорту, щодо формування умінь і навичок використання фахової термінології, запропоновані, такими науковцями, як О. Боровська, І. Гальченко, Л. Гошовська, Р. Дудок, І. Кочан, М. Паночко, М. Пентилюк, І. Процик, І. Пущина, Ю. Самсон, Л. Сергієнко, В. Сосіна, Ю. Струганець, В. Шляхова, І. Янків, обов'язково потрібно використовувати у виробленні шляхів підвищення ефективності фізичного виховання студентів у закладах вищої освіти.

Попри значну розробленість цієї проблематики реальні показники рівня фізичної підготовки, стану фізичного здоров'я студентської молоді далекі від

задовільних, що потребує подальшої оптимізації шляхів підвищення ефективності фізичного виховання студентів закладів вищої освіти, зокрема нефізкультурного профілю.

Мета статті полягає в окресленні та теоретичному обгрунтуванні шляхів підвищення ефективності фізичного виховання студентів нефізкультурних спеціальностей закладів вищої освіти України в контексті модернізації сучасної освіти.

Виклад основного матеріалу. *Фізичне виховання* або у фаховому спеціалізованому розумінні «*фізкультурне (особистісно орієнтоване) рухове виховання* – педагогічна діяльність, яка пов'язана з фізкультурно-руховою активністю (заняття фізкультурою, особистісно орієнтована рухова діяльність) і має два взаємопов'язані напрями: а) виховання позитивного ставлення до фізкультурно-рухової активності, залучення до системи цінностей цієї активності, а значить, і відповідної культури особистості; б) виховання за допомогою фізкультурно-рухової активності» [2, С.144].

Фізичне виховання (фізкультурне (особистісно орієнтоване) рухове виховання) – поняття комплексне, виклад матеріалу з цієї проблематики вважаємо за доцільне почати з поняття *фізкультурної освіченості*, яку, слідом Ю. Вихляєвим, розуміємо як «високий рівень оволодіння актуалізованими цінностями і потребою бути здоровим, фізично активним, а також, сформованими компетентностями цілеспрямовано знаходити, аналізувати та застосовувати різноманітні засоби фізичної культури в залежності від виникаючих нових ситуацій в життєдіяльності» [3, С. 17]. Адже якщо ми говоримо про шляхи підвищення ефективності фізичного виховання студентів закладів вищої освіти спеціальностей нефізкультурного профілю, мусимо усвідомлювати, що мета роботи викладача фізичної культури (тренера спортивних секцій) – підтримання належної фізичної форми студентів, формування стійкої мотивації до занять фізичною культурою, що в принципі неможливо без фізкультурної освіченості, яку потрібно культивувати у *фізкультурно-спортивному середовищі* як сукупності різних умов і можливостей фізичного та духовного формування і саморозвитку особистості, які містяться в просторово-предметному і соціальному оточенні студента, забезпеченим навчальним закладом [3, С.20].

Неналежна ефективність фізичного виховання у закладах вищої освіти (спеціальності нефізкультурного профілю), зазвичай, пояснюється такими чинниками:

1) спрямованістю освітнього процесу на вирішення завдань, насамперед, професійно-прикладної підготовки, тобто перед студентами стоїть завдання – стати конкурентоспроможним фахівцем, а заняття з фізичного виховання сприймаються як далеко не першочерговий компонент освітньої програми (як таких нових знань і умінь вони, зазвичай, не дають);

2) строгим регламентуванням змісту і режимів фізичної активності (треба зважати, що викладач працює не з майбутніми вчителями фізкультури чи спортсменами, які тренуються системно і постійно, а з людьми, для яких рухова активність часто є спорадичною та ще й з елементами примусовості, оскільки передбачені програмою);

3) збереженням нормативного підходу (виконання нормативів для видів фізично-рухової діяльності на заняттях з фізичної культури – не завжди ефективний спосіб стимулювання студентів через різні причини (фізичні дані, рівень підготовки з певного виду рухової діяльності, гендерні аспекти тощо);

4) неможливістю реально поєднувати на заняттях освітню і рухову діяльність (на занятті з фізичної культури завжди іде відпрацювання рухів, обговорення теоретичних проблем фізкультури і спорту в спортивному залі видається малоймовірним);

5) відсутністю належних умов для занять фізичною культурою (застарілий і неякісний спортивний інвентар, відсутність добре обладнаних приміщень для занять руховою активністю тощо)

6) несистемністю у заняттях фізичною культурою (студенти не усвідомлюють, що фізичну форму потрібно підтримувати постійно, і для цього потрібна система фізичної підготовки, здоровий спосіб життя загалом; це як вивчення іноземної мови: мало відвідувати заняття, потрібно на заняттях активно працювати, вдосконалюючи техніку, і в позааудиторний час також навчатися, інакше – якісь знання і вміння будуть, але про належний рівень при несистемному підході говорити не доводиться).

Окремо варто звернути увагу на систему мотивів до рухової діяльності. Питанню мотивації до занять фізичною культурою приділено багато уваги (М. Виленський, Т. Круцевич, І. Кручко, Р. Маслюк, К. Ніколаєв, С. Ящук та ін.), але, як показує власний тривалий досвід викладацької, тренерської та наукової діяльності, якщо мотив є – це ідеально, тоді викладач повинен допомогти підібрати правильну техніку та пояснити теорію методику виконання певного виду рухової діяльності, стежити з якістю виконання і підтримувати інтерес, тобто заохочувати, підтримувати, хвалити тощо, якщо ж мотивація у студента слабка, її потрібно стимулювати.

На нашу думку, стимулювання мотивації до занять фізичною культурою у студентів нефізкультурного профілю – найскладніше в роботі викладача (тренера). Для цього потрібна цілеспрямована індивідуальна робота зі студентами, яка повинна носити системний характер, тобто ми говоримо про формування системи мотивів у кожного студента, яка може носити ціннісно-ієрархічний характер в межах кругозору.

Виділяють такі мотиви до занять фізичною культурою:

1) вдосконалення фізичної форми (естетичний ефект, красиве тіло);

2) спортивний азарт, спортивна націленість на досягнення високих результатів;

3) бажання виокремитися, самоствердитися у колі друзів і однокурсників, завоювання авторитету, підняття власного престижу;

4) наслідування, копіювання видатних спортсменів;

5) обов'язковість виконання завдань (отримання високих балів за дисципліну);

6) ігрово-розважальна (гедоністичний мотив, тобто задоволення від спортивних ігор чи занять);

7) комфортне товариство, взаємодопомога, бажання спілкуватися і бути разом з друзями

8) можливість подорожувати, знаходити нових друзів, розширювати можливості для працевлаштування (під час поїздок на змагання, спортивні заходи, навіть якщо це непрофесійний, аматорський рівень) [3, С.8].

Для кожного студента у певний період може бути актуальним той чи той мотив (мотиви), головне, щоб викладач робив правильні акценти для їх стимуляції, спілкуючись зі студентами під час різних форм фізкультурно-оздоровчої роботи.

Варто звернути на такий важливий аспект як пропаганда *здорового способу життя* (ЗСЖ) у системі фізичного виховання студентів у закладах вищої освіти України. О. Гладощук вважає, що здоровий спосіб життя – це «уважне та грамотне ставлення до свого здоров'я, рівна та розумна поведінка, раціональне харчування, фізична культура, відмова від куріння, надмірного вживання алкоголю; загартовування організму, дружба з природою» [4, с. 6]. Вважаємо, що можемо формувати свідоме ставлення студентів до занять фізичною культурою та спортом як ціннісний орієнтир тільки через усвідомлення необхідності ведення здорового способу життя.

Серед способів пропаганди здорового способу життя можемо назвати переконання, позитивний і негативний приклад, особистий приклад, заохочення та покарання тощо. Варто пам'ятати, що викладачі докладають зусиль до виховання людини, здатної ефективно виживати в умовах конкурентного середовища, отож, здоровий спосіб життя – необхідна умова досягнення успіху як у професійній сфері, так і в особистій сфері стосунків.

З пропагандою здорового способу життя пов'язане формування готовності студентів до *використання здоров'язберігальних технологій* зокрема та *здоров'язберігальна педагогічна діяльність* загалом. На думку О. Безкопильного, «здоров'язберігаюча педагогічна діяльність поєднує інтегрований психолого-педагогічний вплив, що забезпечує формування, зміцнення й збереження здоров'я учасників освітнього процесу на фізичному, психічному, моральному й соціальному рівнях, мотивує розвиток педагогічної майстерності та професійної досконалості, здоров'яформувальний та

здоров'язбережувальний навчально-виховний вплив на молоде покоління в процесі майбутньої професійної діяльності» [5, С.26]. Існують такі типи здоров'язберігальних технологій:

1)медико-гігієнічні;
2)фізкультурно-оздоровчі;
3)екологічні здоров'язберігальні технології;
4)технології безпеки життєдіяльності;
5) здоров'язберігальні освітні технології.

У системі фізичного вихованні студентів обов'язково потрібно враховувати ці типи, тобто комплексно провадити здоров'язберігальну педагогічну діяльність, хоча серед вище названих типів напряму до фізичного виховання належать тільки фізкультурно-оздоровчі здоров'язберігальні технології. Проте, до прикладу, як рекомендувати студентам спортивний інвентар, знаючи, що він виготовлений з неекологічних матеріалів, або, як не наголосити на дотриманні правил особистої гігієни до, під час і після занять фізичною культурою, або як не ознайомити з особливостями режиму харчування, особливо якщо студент позаурочно займається у спортивній секції.

Окремо варто зупинитися на використанні *реклами освітніх послуг* (освітніх програм), які надає заклад вищої освіти, посередництвом презентації можливостей студентів для занять фізичною культурою та спортом в аудиторний та позааудиторний час. Усі прекрасно розуміють роль прикладу успішного спортсмена (професійного чи аматора) для формування системи мотивацій до занять фізичною культурою та спортом. Якщо на сайті університету постійно висвітлюється інформація про спортивні успіхи студентів, про хороші умови для занять спортом в певному закладі вищої освіти, про можливість відвідувати різноманітні секції (навіть безкоштовно), ймовірність того, що учень школи, майбутній абітурієнт обере цей навчальний заклад, бо він зможе не тільки отримати бажану професію, а й провести вільний час за заняттями улюбленим видом спорту. Тому виходить, що реклама (презентація) спортивного життя студентів опосередковано приводить в університет молодь, яка любить спорт, тобто в широкому значенні – це один із шляхів підвищення ефективності системи фізичного виховання у певному закладі вищої освіти.

У системі фізичного виховання студентів непрофільних спеціальностей вищих навчальних закладів диференціюють *обов'язкові та факультативні форми* роботи, вони докладно описані у науковій літературі [3]. Варто зупинитися на формуванні свідомого ставлення до фізкультурно-оздоровчої роботи під кутом зору інноватики, модернізації та підвищення результативності [6], без чого про ефективність усіх форм і видів занять фізичною культурою та спортом говорити немає сенсу взагалі. Так, викладач

фізичного виховання під час проведення занять з фізичної культури усіх форм і видів повинен:

1)дати знання про види фізичної діяльності та можливості заняття ними особистостей з різних фізичними даними на заняттях і самостійно;

2)пояснити студентам, що таке фізичне навантаження, які норми фізичного навантаження існують, як уникнути перевантажень;

3)допомогти підібрати студентам індивідуальну програму тренування;

4)навчити грамотно використовувати тренажери;

5) навчити самостійно створювати вправи та їх комплекси з урахуванням індивідуальних особливостей та наявного спортивного інвентаря.

Якщо студент усвідомить, що він не просто виконує вправи, бо це передбачено програмою, а сам здатен правильно визначати, регулювати і контролювати свою рухову активність, ефективність його занять фізичною культурою чи спортом, без сумніву, підвищиться. Отож, справа не стільки в поєднанні чи використанні тих чи тих форм роботи, скільки у впевненості у собі, яку і дають грамотно побудовані заняття з високим рівнем самоповаги і свідомого вибору.

Особлива роль у системі фізичного виховання на сьогодні і в перспективі належить цифровізації (диджиталізації) фізкультурно-оздоровчої роботи. У статті Т. Осадченко описано сучасний стан цифровізації в галузі фізичної культури та спорту в Україні, зокрема вона вважає, що «цифрові та інформаційні технології активно впроваджуються як у професійний, так і в аматорський спорт, що є активним стимулятором загальної мотивації українців до здорового способу життя та активного заняття фізичною культурою та спортом. За допомогою технологій можна популяризувати спорт, тому що зараз вік інформаційного простору, а, отже, і цифрового розвитку, що відповідає запитам сучасного передового та прогресивного покоління. Висвітлюючи спортивні події, проводячи онлайн тренування та консультації професійних тренерів за допомогою всесвітньої мережі, можна найбільш ефективно пропагувати заняття спортом та фізичною культурою для оздоровлення кожного українця» [7, С.107]. Усе це повною мірою стосується студентської молоді усіх напрямів і спеціальностей.

Цифровізація у сфері фізичної культури та спорту в Україні має державну підтримку. Зокрема, у «Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року» задекларовано цифрову трансформацію сфери фізичної культури і спорту як один із напрямів державної політики у цій галузі [8]. Важливо, що в Україні запроваджується система «Спорт диджиталізований». Р. Щокін Р. і Ж. Беленюк зазначають, що «система «Спорт диджиталізований» сприяла б вирішенню наступних завдань: посилення трансформаційного лідерства, зміна мислення та цифровий потенціал на індивідуальному рівні; розроблення інтегрованої інституційної

екосистеми за допомогою всеохоплюючої нормативної бази; трансформація організаційної структури та культури; сприяння системному мисленню та розробленню інтегрованих підходів до вироблення політики та надання послуг; забезпечення стратегічного та професійного управління даними для забезпечення формування політики на основі таких даних та доступ до інформації через відкриті урядові дані; доступність технологій; мобілізація ресурсів та узгодження пріоритетів, планів та бюджетів, у тому числі за допомогою державно-приватних партнерських відносин»[4].

Ураховуючи той факт, що студенти закладів вищої освіти чи не найперспективніша і не найпрогресивніша категорія населення, усі можливості цифровізації фізкультурно-оздоровної діяльності викладачі фізичної культури закладів вищої світи повинні використовувати (рекомендувати) в обов'язковому порядку. Можливо, варто почати з найпростішого, тобто із застосунків у мобільних телефонах, які дозволяють контролювати рухову активність. Простір для творчості щодо цифровізації справді безмежний, тому викладачі фізичної культури мусять докласти усіх зусиль, щоб цифровізація стала дієвим засобом підвищення ефективності фізичного виховання у закладах вищої освіти України.

Висновки. Отже, шляхами підвищення ефективності фізичного виховання студентів нефізкультурних спеціальностей закладів вищої освіти є формування фізкультурної освіченості; забезпечення якісного фізкультурно-спортивного середовища; стимулювання системи мотивацій до занять фізичною культурою і спортом; пропаганда здорового способу життя загалом та через презентацію особистого прикладу зокрема; раціональне поєднання обов'язкових та факультативних форм роботи з фізичної культури, яке базується на високому рівні самосвідомості; формування готовності студентів до використання здоров'язберігальних технологій, до провадження здоров'язберігальної педагогічної діяльності; реклама освітніх послуг (освітніх програм), які надає заклад вищої освіти, посередництвом презентації можливостей для занять фізичною культурою та спортом в аудиторний та позааудиторний час; цифровізація системи роботи з фізичного виховання. У перспективі нашого дослідження – вироблення спеціалізованих методичних рекомендацій з фізичного виховання студентів закладів вищої освіти України залежно від їх профілю навчання.

Література:

1. Степанченко Н.І. Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах : дис. … д-ра пед .наук : 13.00.04 / Вінницький держ. пед. ун-т. Вінниця, 2017. 629 с.

2. Язловецька О.В. Інноваційна концепція сучасної теорії фізичного виховання. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2020. № 68, Т. 1. С.142-146 http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/68/part_1/31.pdf (дата звернення: 2.11.2023).

3. Інноваційні технології фізичного виховання студентів: навч. пос. / за заг. ред. Вихляєва Ю.М. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 543 с.

4. Гладощук О.Г. Педагогічні умови вдосконалення культури зміцнення здоров'я студентів в системі фізичного виховання у вищому навчальному закладі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.02. К., 2008. 24 с.

5. Безкопильний О. О. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності в основній школі: теорія та методика : монографія. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. 552 с.

6. Чиченьова О.М. Сучасні реалії фізичного виховання в закладах вищої освіти та ставлення студентів до занять із фізичної культури та спорту. *Академічні студії. Сер.* Педагогіка. Вип. 4, ч. 1, 2021. http://academstudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/184/174 (дата звернення: 2.11.2023).

7. Осадченко Т.Сучасний стан цифровізації у сфері фізичної культури та спорту в Україні. *Physical Culture and Sport: ScientificPerspective.* 2023. No 2. С. 103-108.

8. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року: Постанова Каб. Міністрів України від 04.11.2020 р. No 1089 : станом на 25 серп. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-п#Text (дата звернення: 2.11.2023).

9. Щокін Р.Г., Беленюк Ж.В. Сучасні тенденції диджиталізації публічного управління у сфері фізичної культури та спорту. *Public management*. 2022. No 3 (31). С. 102–109.

References:

1. Stepanchenko N.I. (2017). Systema profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv fizychnoho vykhovannia u vyshchykh navchalnykh zakladakh [System of professional training of future teachers of physical culture in higher educational institutions] *Doctor's thesis.* Vinnytskyi derzh. ped. un-t. Vinnytsia. [in Ukrainian].

2. Yazlovetska O.V. (2020). Innovatsiina kontseptsia suchasnoii teorii fizychnoho vykhovannia [Innovative concept of modern theory of physical education] Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh, No 68, (Vol.1) (pp. 142-146). Retrieved from http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/68/part_1/31.pdf [in Ukrainian].

3. Innovatsiini tekhnolohii fizychnoho vyhovannia studentiv [Innovative technologies of physical training of students]. (2018). Ed. Vykhluauev Yu.M. Kyiv: KPI im. Ihoria Sikorskoho. [in Ukrainian].

4. Hladoshchuk O.H. (2008). Pedahohichni umovy vdoskonalennia kultury zmitsnennia zdorovia studentiv v systemi fizychnoho vykhovannia u vyshchomu navchalnomu zakladi [Pedagogical conditions for improving the culture of strengthening the health of students in the system of physical education in a higher educational institution] *Extended abstract of candidate's thesis.* Kyiv. [in Ukrainian].

5. Bezkopylnyi O.O. (2020). *Pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoii kultury do zdoroviazberezhuvalnoii diialnosti v osnovnii shkoli: teoriia ta metodyka [Training of future physical education teachers for health-preserving activities in basic school: theory and methodology]*. Cherkasy: Chnu im. Bohdana Khmelnytskoho. [in Ukrainian].

6. Chycheniova O.M. (2021) Suchasni realii fizychnoho vykhovannia v zakladakh vyshchoii osvity ta stavlennia studentiv do zaniat iz fizychnoii kultury ta sportu [Modern realities of physical education in institutions of higher education and the attitude of students to classes in physical culture and sports]. Akademichni studii. Ser. Pedahohika. (Vol.4, part 1) Retrieved from http://academstudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/184/174 [in Ukrainian].

7. Osadchenko T. (2023). Suchasnyi stan tsyfrovizatsii u sferi fizychnoi kultury ta sportu v Ukraini [Current state of digitalization in the sphere of physical culture and sports in Ukraine] Physical Culture and Sport: ScientificPerspective. No 2, pp. 103-108. [in Ukrainian].

8. Pro zatverdzhennia Stratehii rozvytku fizychnoii kultury i sportu na period do 2028 r. [On the approval of the Strategy for the development of physical culture and sports for the period until 2028] : Postanova Kab. Ministriv Ukrainy vid 04.11.2020 No 1089 : stanom na 25 serpnia 2022 r. *iportal.rada.gov.ua.* Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-п#Text [in Ukrainian].

9. Shchokin R.h., Beleniuk Zh.V. (2022). Suchasni tendentsii dydzhytalizatsii publichnoho upravlinnia u sferi fizychnoii kultury ta sportu [Modern trends of digitalization of public administration in the field of physical culture and sports]. *Public management.* No 3 (31). 102–109. [in Ukrainian].